

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπανίδης → ampandonis@gmail.com

ΑΝΔΡΙΚΗ ΦΙΛΙΑ

Ένα θέμα για το οποίο σπάνια μιλάμε

Η φιλία είναι σημαντικό κομμάτι στη ζωή ενός άνδρα. Φίλοι είναι εκείνοι στους οποίους μπορείς να βασιστείς όταν κάτι πάει στραβά και θα σταθούν δίπλα σου όταν όλος ο κόσμος είναι εναντίον σου. Φίλοι είναι αυτοί που θα σε κεράσουν ένα ποτό και θα σε στηρίξουν όταν χάσεις τη δουλειά σου ή όταν χωρίσεις. Δυστυχώς, οι ισχυροί δεσμοί της φιλίας διαβρώνονται στη σύγχρονη εποχή. Οι άνδρες που δεν γνωρίζουν διαφορετικά αποδέχονται την ισχύουσα κατάσταση ως αναπόφευκτη. Άλλα μια σύντομη ματιά στην ιστορία της ανδρικής φιλίας αποδεικνύει το αντίθετο.

Στην αρχαιότητα, οι άνδρες έβλεπαν την ανδρική φιλία ως την πληρέστερη σχέση που θα μπορούσε να έχει κανείς. Μάλιστα ιστορικά θεωρούνταν ευγενέστερη από τον έρωτα με μία γυναίκα. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου αναπτύχθηκε το ιδανικό της πρωικής φιλίας. Αυτό το είδος φιλίας ήταν ένας δεσμός ανάμεσα σε δύο άνδρες που ήταν έντονος σε συναισθηματικό και πνευματικό επίπεδο. Γιατί αποκαλείται «πρωική»; Γιατί έχει διαμορφωθεί στα πεδία των μαχών σε μία αμιγώς πολεμική κοινωνία και περιέχει την έννοια της θυσίας. Οι πρωικοί φίλοι αισθάνονται την υποχρέωση να προφυλάξουν ο ένας τον άλλον από τον κίνδυνο. Παραδείγματα τέτοιας φιλίας υπάρχουν σε αρκετά αρχαία γραπτά, όπως στη Βίβλο (Δαβίδ και Ιωνάθαν) και την ελληνική μυθολογία (Αχιλλέας και Πάτροκλος).

Οπως καθετί στην κοινωνία, έτσι και η φιλία μεταξύ ανδρών άλλαζε, προσαρμοζόταν και αποκτούσε νέο νόημα ανά ιστορική περίοδο. Παραδείγματος χάριν, κατά την Αποικιοκρατία, η φιλία χαρακτηρίζοταν από ένα έντονο δέσμιο, εμποτισμένο με συμπάθεια και συναίσθημα. Ουσιαστικά ήταν μια συνέχεια της πρωικής φιλίας του αρχαίου κόσμου, συνδυασμένο με την έμφαση σε ένα συναισθημα που ήταν κοινό κατά την ρομαντική περίοδο. Η ανδρική φιλία γνώρισε σημαντικές αλλαγές στον εικοστό αιώνα. Οι άνδρες από την έντονη επικοινωνία και τις θερμές κειρονομίες κατέληξαν

να αποφεύγουν το συναισθηματικό δέσμιο και οποιοδήποτε είδος εγκαρδιόπτης. Επιπλέον, η στροφή των Δυτικών κοινωνιών από αγροτικές σε οικονομίες της αγοράς επηρέασε τη δυναμική όλων των κοινωνικών σχέσεων. Με τις νέες ιδέες του Δαρβινισμού ο κόσμος εξοικειώθηκε με την άποψη ότι μόνο οι καλύτεροι θα επιβιώσουν και επηρέασε τον τρόπο που οι άνδρες βλέπουν ο ένας τον άλλον. Σε έναν κόσμο που θυμίζει αρένα, είναι δύσκολο να το προσπεράσεις, όταν οι τύποι με τους οποίους έχεις ανάγκη να ζυμωθείς είναι συγχρόνως οι αντίπαλοί σου.

Οι γρήγοροι ρυθμοί της εποχής μας συνέβαλαν και αυτοί με την σειρά τους στην παρακμή της ανδρικής φιλίας. Με τους περισσότερους άνδρες να τρέχουν για τις δουλειές τους, είναι ένας άθλος το να αναπτύξεις βαθιές ρίζες και να κάνεις πραγματικούς φίλους. Φυσικά δεν πέθανε η ανδρική φιλία, όμως μετατοπίστηκε σε βάση της, από ένα δεσμό βασισμένο στις έντονες συναισθηματικές επαφές σε μία σχέση επικεντρωμένη στις κοινές επιδιώξεις. Κάθε κοινωνική σχέση, συμπεριλαμβανομένης της φιλίας, χρειάζεται επικοινωνία για να αντέξει. Παρ' όλα αυτά οι περισσότεροι αποφεύγουν μία ειλικρινή και ζεστή κουβέντα. Ξεδένουν τακτικά χρόνο μαζί, όμως πολλές φορές χωρίς να πουν κάτι ιδιαίτερο μεταξύ τους.

Οι ανδρικές λέσχες είναι ένα καλό παράδειγμα. Προφανώς υπάρχουν νεαροί άνδρες που δημιουργούν φιλικούς δεσμούς δίχως να ανήκουν σε κάποια λέσχη. Από την άλλη μεριά όντως αυτό που είναι

με τους οποίους μοιράζεσαι κοινά ενδιαφέροντα, επικοινωνείς καλύτερα και νιώθεις πιο οικεία. Οι άνδρες διακρίνονται για τον χειμαρρώδη τρόπο που επιλέγουν για να εκφράζονται αλλά αυτό είναι που τους ωθεί στο να κάνουν φιλίες. Η ανδρική φιλία εδράζεται στην ειλικρίνεια, την ευθύτητα και τις περιπέτειες. Και δεν είναι τυχαίο ότι δείχνουμε μεγάλη περιφρόνηση σε όσους συμπεριφέρονται με διπρόσωπο ή ανειλικρινή τρόπο – διπλωματικό τον αποκαλούν μερικοί. Προτιμάμε την ευθύτητα, ακόμη και αν μας ενοχλεί ή γίνεται επιθετική προς το πρόσωπό μας και αποτελεί τα δικά μας πιστεύω. Η ειλικρίνεια είναι μία αρετή που ασφαλώς παιζει σημαντικό ρόλο σε κάθε κοινωνική σχέση, όμως ένα παραπάνω στη φιλία, διότι είναι μία διαρκής διαδικασία, δεν είναι μία βραχυπρόθεσμη σχέση, αλλά ένας μακροχρόνιος δεσμός. Εκεί βασίζεται η λεγόμενη «ντυμπροσύνη» που τόσο εκτιμά και για την οποία καυχιέται κάθε άνδρας, γιατί με την στάση σου βροντοφωνάζεις «είμαι αυτός που σου δείχνω και ξέρεις με ποιον έχεις να κάνεις».

Όμως τίποτα απ' όλα αυτά δεν θα είχε ουσία και διάρκεια αν δεν συνοδεύονταν από περιπέτειες. Δεν έχει αξία η ευθύτητα και η ειλικρίνεια, αν δεν δοκιμάζονται μέσα στις κοινές δραστηριότητες και εμπειρίες. Ο άνδρας δεν ανοίγει εύκολα την ψυχή του σε κάποιον, ούτε εκδηλώνει συζητώντας τα συναισθήματά του, όπως είθισται μεταξύ των γυναικών, αντ' αυτού προτιμά να το κάνει μέσω των δράσεων, όπως ένα άθλημα ή μία ασχολία (hobby) ή ακόμη περισσότερο σε μία επικίνδυνη κατάσταση. Είναι πιο εύκολο να εξωτερικεύει τον εαυτό του, να δείξει ποιος είναι, μέσω αυτού του τρόπου παρά να το κάνει σε μία κουβέντα πρόσωπο με πρόσωπο. Αυτό είναι που κάνει τόσο ισχυρή και iερή την ανδρική φιλία: δεν είναι απλώς μια σχέση (relationship) μεταξύ δύο ανθρώπων. Είναι ένας δεσμός (bond) που ζυμώνεται μέσα από δράσεις.

